

Eläkeläisneuvoston lausunto Järvenpään hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelmaan 2026–2029

Eläkeläisneuvosto haluaa kiittää Järvenpään kaupunkia hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelmasta. Suunnitelma kattaa monipuolisesti hyvinvoinnin eri osa-alueita, mutta nostamme esille erityisesti ikääntyvien näkökulmasta keskeisiä teemoja.

Asuminen

Järvenpäässä yhden hengen talouksien osuus on huomattavan suuri (45,5 % asuntokunnista), ja tulevaisuuden asuntorakentamisen trendinä suunnitelmassa on isommat asunnot myös yksinasuvalle. Jos tulevaisuudessa uusien asuntojen keskikoko on noin 50 m², on tärkeää varmistaa, että asumisen tuet ovat riittävät asumistukiperusteen tiukentuessa. Ikääntyneiden tarpeet tulee huomioida esimerkiksi esteettömyyden, yhteisten tilojen ja palveluiden saavutettavuuden osalta.

Kiinteistöjen kunnossapito ja esteettömyys Järvenpäässä on runsaasti kunnan, yhteisöjen ja yksityisten 1960-80-luvulla rakennuttamia ja omistamia kerros- ja rivitaloja. Näiden kiinteistöjen kunnostukseen osoitetut valtion ja kuntien avustuksia ja määrärahoja on supistettu viime vuosina. Useasti esteettömyyttä ei ole voitu huomioida isompien remonttien yhteydessä.

Kyseiset korjaustoimet vanhemmissa kiinteistöissä sekä veloitteet ja valvonta uusien kiinteistöjen rakentamisen yhteydessä lisäävät huomattavasti kaikkien järvenpääläisten viihtyvyyttä ja asumismukavuutta. Asuntokanta on suomalaisten suurin omaisuuserä, joten sen kunnossapitäminen tulee olla meidän kaikkien yhteinen asia.

Yksinäisyyden ehkäisy Yksin asuvien osuus on korkea, ja yksinäisyys on merkittävä riski ikääntyneiden hyvinvoinnille. Suunnitelmassa tulisi painottaa yhteisöllisyyttä edistäviä asumisratkaisuja, kuten yhteisöllistä asumista ja senioreille suunnattuja yhteistiloja.

Yhteisölliselle asumiselle tulisi tarjota kodinomaista tilaa sekä sijainti lähellä palveluja. Lisäksi tulisi tukea vertaisryhmätoimintaa ja vapaaehtoistyötä, jotka edistävät sosiaalista kanssakäymistä.

Liikkuminen ja esteettömyys

Kävely- ja pyöräteiden varrella tulisi olla riittävästi levähdyspaikkoja, jotta myös ikääntyneet voivat hyödyntää kevyen liikenteen väyliä turvallisesti. Samoin julkinen liikenne on avainasemassa ikäystävällisessä kaupungissa – linjastojen kehittäminen tukemaan senioreiden liikkumista, kuten museokohteisiin suuntautuvat vuorot, olisi suotavaa.

Myös lähipuistojen määrittely ja käyttö lähiliikuntapaikkoina on tärkeää. Ikäihmisten liikuntamahdollisuuksia tulee lisätä panostamalla esteettömiin reitteihin ja turvallisiin liikuntapaikkoihin.

Turvallisuus ja varautuminen

Ikääntyneiden näkökulmasta turvallisuussuunnitelmassa tulisi ottaa huomioon kaupungin kriisinkestävyys. Tällä hetkellä väestönsuojien ja kellareiden tarkastuksia ei enää suoriteta, mikä herättää huolta. Eläkeläisneuvosto ehdottaa, että turvallisuussuunnitelmaan liitetään varautumista ja valmiussuunnittelua koskevat toimenpiteet, kuten päätöksenteon turvaaminen poikkeustilanteissa.

Kulttuuri ja julkinen liikenne

Julkisen liikenteen kehittäminen palvelemaan myös Järvenpään kulttuurikohteita (Ahola, Suviranta, Villa Kokkonen, Ainola) on kannatettava ehdotus. Museovuoron lisääminen päivittäiseksi parantaisi saavutettavuutta.

Kaiku-kortin tunnettuuden lisääminen

Kaiku-kortin tarjoamat mahdollisuudet ikäihmisille tulisi tehdä tunnetummiksi. On tärkeää, että kulttuuri- ja liikuntapalvelujen saavutettavuutta parannetaan taloudellisin tuen keinoin.

Lopuksi

Eläkeläisneuvosto pitää vaikuttamistoimielinten aseman vahvistamista myönteisenä kehityksenä. Ikääntyneiden äänen tulee kuulua kaupungin päätöksenteossa, ja eläkeläisneuvosto on valmis osallistumaan jatkossakin suunnitteluun ja kehittämiseen.

Toivomme, että suunnitelmaan lisätään ikäihmisten vaikutusten arviointi (IKVA) sekä myös pitkäaikaissairaiden ja vammaisten erityisryhmien osalta vaikutusten arviointi.

Otattehan lausumamme asiat otetaan huomioon ja toimeksi hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelmassa 2026-2029.

17.2.2025,

Järvenpään eläkeläisneuvoston kokouksessa ja viesteissä todetun mukaisesti,
tekoälyavusteisesti koostanut Pilvi Kallio-Meriläinen.